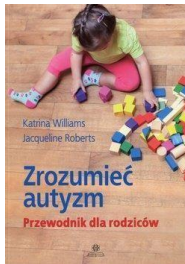

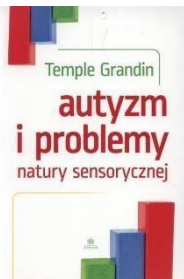
Książki warte przeczytania:

Autyzm i zespół Aspergera:

Katrina Williams, Jacqueline Roberts: Zrozumieć autyzm. Przewodnik dla rodziców, Wydawnictwo Harmonia

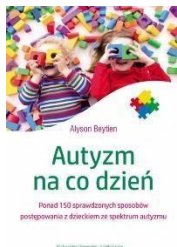
W ostatnich latach pojawiło się wiele badań na temat autyzmu i jego prawdopodobnych przyczyn oraz różnych interwencji terapeutycznych. Jednak rodzice, którzy dowiadują się o autyzmie dziecka, często mają problem, by odnaleźć się w ogromie wiedzy, i skarżą się, że trudno im dotrzeć do aktualnych i wiarygodnych źródeł informacji. Autorki książki rzeczowo odpowiadają na pytania, z którymi zetknęły się podczas wieloletniej pracy z osobami z autyzmem i ich rodzinami. W przystępny sposób omawiają diagnozę oraz zachowania, które mogą się pojawić na kolejnych etapach rozwojowych, a także przedstawiają najskuteczniejsze sposoby radzenia sobie z problemami.

Temple Grandin: Autyzm i problemy natury sensorycznej, Wydawnictwo Harmonia

Temple Grandin – wysoko funkcjonująca osoba z autyzmem, doktor zoologii i znana na całym świecie działaczka na rzecz dobrostanu zwierząt – opowiada o swoim dzieciństwie i problemach związanych z dorastaniem z perspektywy osoby z zaburzeniami z ASD.

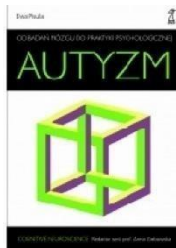
Doświadczenia własne autorki stanowią pretekst do przekazania czytelnikowi rad dotyczących wychowywania dziecka z autyzmem. W książce skupiono się na sposobie myślenia osób ze spektrum oraz na problemach sensorycznych. Grandin używa prostego języka, a jej narracja nie przytłacza nadmiarem faktów naukowych.

Alyson Beytien: Autyzm na co dzień. Ponad 150 sprawdzonych sposobów postępowania z dzieckiem ze spektrum autyzmu, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego

Książka zawiera praktyczne porady matki i specjalistki od zaburzeń ze spektrum autyzmu. Opierając się na własnych przeżyciach, autorka pokazuje, jak można radzić sobie z autyzmem w życiu codziennym.

Alyson Beytien, konsultantka do spraw autyzmu i matka trójki dzieci z ASD, przedstawia ponad 150 wypróbowanych sposobów postępowania, które można wykorzystać w domu, szkole i społeczności. U jej trzech synów zdiagnozowano różne zaburzenia ze spektrum autyzmu – dlatego doskonale rozumie ona szczególne potrzeby takich dzieci. Odkryła przy tym, co im pomaga, a co przeszkadza. W książce przedstawiono szeroką gamę problemów i wyzwań, z jakimi mogą się spotkać rodzice dzieci ze spektrum autyzmu, między innymi specyficzny gust żywieniowy, echolalię czy kłopotliwe zachowania w miejscach publicznych. Każdemu rozdziałowi poświęconemu wybranemu zagadnieniu towarzyszy lista konkretnych technik i strategii postępowania.

Ewa Pisula: Autyzm. Od badań mózgu do praktyki psychologicznej, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne

Najnowsza książka prof. Ewy Pisuli poświęcona autyzmowi zawiera dogłębną refleksję dotyczącą terminologii związanej z tym zaburzeniem i jego klasyfikacji, wnikliwy komentarz do danych epidemiologicznych oraz niezwykle szczegółową analizę aktualnego stanu badań w zakresie szeroko rozumianej charakterystyki autyzmu i jego przyczyn. Autorka – pokazując, ile już wiadomo na temat autyzmu i jak można tę wiedzę wykorzystywać w codziennej pracy terapeutycznej – uświadamia czytelnikowi, jak wiele jest jeszcze niewiadomych, zwłaszcza w dziedzinie złożonej, wieloczynnikowej etiologii zaburzenia.

Anna Budzińska: Skuteczna terapia dziecka z autyzmem. Praktyczny poradnik dla terapeutów i rodziców, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne

"Metody i techniki stosowanej analizy zachowania Wczesna diagnoza i jak najszybsze rozpoczęcie skutecznej terapii mogą znacząco wpłynąć na funkcjonowanie dziecka z autyzmem oraz całej jego rodziny. Dają niepowtarzalną szansę na godne i samodzielne życie. W przypadku zaburzeń ze spektrum autyzmu kluczowa jest terapia o udowodnionej naukowo skuteczności – stosowana analiza zachowania, zwana też terapią behawioralną. Autorka, specjalistka z wieloletnim doświadczeniem, szczegółowo omawia praktyczne kwestie związane z kolejnymi etapami terapii. Wyjaśnia, jak stworzyć zindywidualizowany system motywacyjny, jakie techniki terapeutyczne najlepiej stosować, jak ocenić i rozwijać sfery deficytowe oraz jakie programy wprowadzać, w miarę jak dziecko robi postępy. Wskazuje konkretne metody radzenia sobie z zachowaniami utrudniającymi naukę i codzienne funkcjonowanie.

Siena Castellon: Niezbędnik dziewczyny ze spektrum. Poradnik dorostania dla fantastycznych i autystycznych, Wydawnictwo Harmonia

Niezbędnik dziewczyny ze spektrum to poradnik dla autystycznej dziewczyny napisany przez inną autystyczną dziewczynę – osobę, która wie, jak to jest być nastolatką w czasach Snapchata, Instagrama, WhatsAppa, YouTube'a i selfie'ów, i dobrze to rozumie. Czytelniczki znajdą tu mnóstwo życiowych porad oraz wszelkie narzędzia, dzięki którym rozkwitną i łatwiej osiągną w życiu to, czego pragną. Praktyczne wskazówki dotyczące przyjaźni, randek, szkoły, postrzegania ciała i stawiania własnych granic, a także dbania o zdrowie fizyczne i psychiczne zostały opracowane przez Sienę Castellon – uhonorowaną nagrodami rzeczniczkę neuroróżnorodności – na podstawie jej własnych doświadczeń. Dzięki nim przezwyciężysz każdą napotkaną trudność!

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

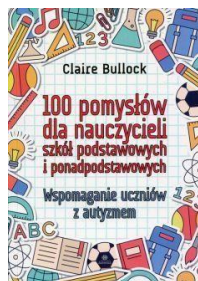
Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Gabriela Jagielska: Dziecko z autyzmem i Zespołem Aspergera w szkole i przedszkolu (seria: One są wśród nas), Wydawnictwo Ośrodek Rozwoju Edukacji

Doświadczenia wielu krajów, a także nasze, polskie doświadczenia edukacji integracyjnej i włączającej wskazują, że dzieci z zaburzeniami rozwoju i przewlekle chore, a więc ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, najpełniej uczestniczą w procesie edukacji, gdy pozostają wspólnie ze swoimi rówieśnikami i w najbliższym otoczeniu. Mogą uczyć się i być razem ze wszystkimi — pod warunkiem, że będziemy chcieli je bliżej poznać, dostrzec ich indywidualne potrzeby i wykorzystać tę wiedzę w procesie uczenia, wychowania i budowania przyjaznych relacji z otoczeniem. Obecnie przygotowane publikacje z serii „One są wśród nas” mają za zadanie przybliżyć nauczycielom, rodzicom i uczniom specyficzne problemy funkcjonowania w szkole i w przedszkolu dzieci z zaburzeniami rozwojowymi i chorobami psychicznymi, a także wskazać kierunki i sposoby pracy z nimi. Integracja dzieci w szkole, zgodne i twórcze współzycie wszystkich dzieci jest naszą wspólną szansą. Odkryjmy jej wartość.

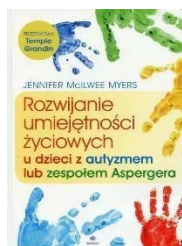
Claire Bullock: 100 pomysłów dla nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych: wspomaganie uczniów z autyzmem, Wydawnictwo Harmonia

Książka ta ma na celu pomóc nauczycielom we wdrażaniu strategii, opartych na podejściu inkluzyjnym, które stworzą środowisko nauki zapewniające uczniom z autyzmem odpowiednie wsparcie. Opisano tu kluczowe obszary, w jakich mogą się pojawić bariery w nauczaniu, i ponad 100 pomysłów (w tym dodatkowych pomysłów, wskazówek i propozycji modyfikacji) na ich pokonanie – w sposób rzeczowy, klarowny i łatwy do zrealizowania. Autorka, jako doświadczony praktyk, odnosi się do realiów kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, podając przy tym odwołania do literatury przedmiotu oraz studiów przypadków. To poradnik dla każdego nauczyciela poszukującego w swojej pracy inspirujących i skutecznych rozwiązań.

**Anna Niklewska „W drodze na spotkanie z moją córką”
Wydawnictwo Harmonia**

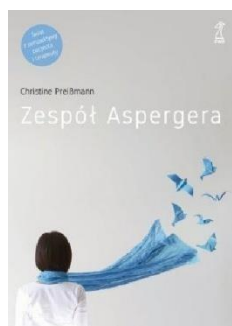
„Wśród lektur na temat autyzmu szczególne miejsce zajmują książki napisane przez rodziców. Na polskim rynku wydawniczym wciąż jest to bardzo rzadki rodzaj publikacji, a ma on ogromną wartość. Z tym większym zadowoleniem należy więc przyjąć książkę Anny Niklewskiej: poruszającą, szczerą, piękną opowieść matki o życiu i rozwoju Oli, dorosłej już dzisiaj kobiety z autyzmem. Jest to historia poszukiwania drogi do własnego dziecka, coraz lepszego rozumienia jego potrzeb oraz budowania silnej, opartej na zaufaniu i bliskości więzi” (fragment recenzji prof. dr hab. Ewy Pisuli)

Jennifer McIlwee Myers „Rozwijanie umiejętności życiowych u dzieci z autyzmem lub zespołem Aspergera” Wydawnictwo: Harmonia

Jennifer Myers przedstawia praktyczne metody dostarczania wzorców postępowania i zapewnienia wsparcia, dzięki którym osoby na spektrum autystycznym mogą prowadzić produktywnie, satysfakcjonujące życie.

Każde dziecko, niezależnie od tego, czy zdiagnozowano u niego autyzm, czy zespół Aspergera, lepiej poradzi sobie w życiu, jeśli będzie umiało dbać o higienę osobistą, radzić sobie ze stresem i prosić o pomoc. Rodzice i nauczyciele osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu mają znaczący wpływ na funkcjonowanie swoich wychowanków w świecie. Książka zawiera wiele konkretnych przykładów, jak rozwijać umiejętności ważne w codziennym życiu. Jennifer McIlwee Myers pisze z wyjątkowej perspektywy – zespół Aspergera rozpoznano u niej dopiero w wieku dorosłym, z kolei u jej brata autyzm zdiagnozowano jeszcze w dzieciństwie. Dzięki temu Czytelnik może utwierdzić się w przekonaniu, że świadome rozwijanie umiejętności życiowych u osób z autyzmem lub zespołem Aspergera jest bardzo ważne od najmłodszych lat.

Christine Preißmann: Zespół Aspergera, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne

Książka ta powstała w celu propagowania praktycznej wiedzy o zespole Aspergera, aby ułatwić zrozumienie osób dotkniętych tym zaburzeniem – zarówno ich otoczeniu, szczególnie zaś terapeutom, jak i im samym. Christine Preißmann dzięki swoim doświadczeniom zawodowym (terapeutki) i osobistym (osoby cierpiącej na zespół Aspergera) proponuje konkretne rozwiązania problemów, które

pojawiają się w terapii i w życiu codziennym, uwrażliwia na specjalne potrzeby pacjenta autystycznego, wskazuje tematy warte omówienia i charakteryzuje bardzo złożoną rolę, jaką psychoterapeuci mają do odegrania w jego życiu. Osobom z zespołem Aspergera zaś doradza, jak ułatwiać sobie codzienne funkcjonowanie, a także namawia ich do podejmowania wyzwań stawianych przez rzeczywistość.

Joanna Ławicka, Marta Stachurska: Nie jestem kosmitą. Mam zespół Aspergera, Wydawnictwo Seven Heroes

Książka "Nie jestem kosmitą" nie wskazuje dróg, lecz uświadamia ich istnienie. Jest czymś w rodzaju przewodnika, mapy, atlasu, kluczem do umysłu. Podróż, jaką niewątpliwie jest życie, dzięki pozycjom takim jak ta nie stanie się łatwiejsza, ale nabierze głębszego sensu. Praktyczny i bardzo pięknie ilustrowany poradnik

- przewodnik dla osób rozwijających się w spektrum autyzmu, ich rodzin i środowisk. Książka zawiera wiele cennych treści i wskazuje kierunki myślenia oraz działania na rzecz poprawy jakości życia osób ze spektrum autyzmu.

Matt Winter: Zespół Aspergera. Co nauczyciel wiedzieć powinien. Poradnik nauczyciela, wychowawcy, pedagoga, Wydawnictwo Fraszka Edukacyjna

Krótkie kompendium wiedzy na temat relacji uczeń z Z.A., a środowisko szkolne, napisane przez nauczyciela szkoły podstawowej, który w swojej praktyce zetknął się z wieloma takimi uczniami. Dlaczego osoba z zespołem Aspergera reaguje tak, a nie inaczej na typowe dla środowiska szkolnego sytuacje, jak się zachować w odpowiedzi na jego zachowania, czego na pewno robić nie należy, a co robić należy, aby uczeń z ZA mógł efektywnie uczyć się w normalnej szkole i nie zaburzać nauki innych dzieci.

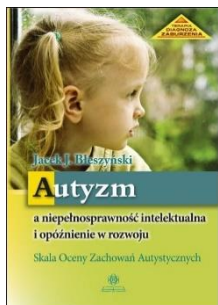
Jennifer Cook O'Toole : Sekretna księga asperdzieciaka. Poradnik dla dzieci i młodzieży z zespołem Aspergera, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego

Dorastanie to skomplikowana sprawa. A już szczególnie, kiedy wszyscy dookoła zachowują się w zupełnie niezrozumiały sposób... Doskonale wie o tym autorka, Jennifer Cook O'Toole – w końcu sama przez to przeszła!. (Sekretna) księga asperdzieciaka to zbiór odpowiedzi na wiele ważnych kwestii, nad którymi zastanawia się każdy nastolatek z zespołem Aspergera. Zawarte w niej wskazówki, napisane zgodnie z logiką aspiech, pomagają budować i utrzymywać relacje z przyjaciółmi, opanować przesadną szczerość i unikać katastrofalnych wpadek towarzyskich. Ten przewodnik, pełen krótkich i dosłownych wyjaśnień, zabawnych ilustracji oraz komiksów, zawiera wszystko, czego potrzebuje młody człowiek z zespołem Aspergera, aby przetrwać trudny okres dorastania!

Joanna Świąćicka: Uczeń z zespołem Aspergera. Praktyczne wskazówki dla nauczyciela, Wydawnictwo: Oficyna Wydawnicza IMPULS

Publikacja ma charakter poradnika zawierającego konkretne, bardzo proste i przejrzyste sformułowane wskazówki dotyczące pracy z dzieckiem z zespołem Aspergera. Jest skierowana do wszystkich nauczycieli, zwłaszcza szkół ogólnodostępnych, ale i integracyjnych lub specjalnych, którym przyszło pracować z tym fascynującym, wymagającym, zaskakującym, inteligentnym, ale i czasami trudnym dzieckiem. Odbiorcami mogą być również inni specjaliści: pedagodzy, psychologowie i logopedzi. Odbiorcami mogą być również rodzice dziecka ze zdiagnozowanym zespołem Aspergera, którzy potrzebują konkretnego pokierowania i wsparcia. Oprócz typowej charakterystyki i sposobów funkcjonowania ucznia cierpiącego na zespół Aspergera zaprezentowane są w tej książeczce osiowe objawy tego zaburzenia z kręgi autyzmu oraz metody terapii. Książeczka jest zatem próbą zainteresowania środowisk nauczycielskich problemami tej grupy uczniów.

„Autyzm a niepełnosprawność intelektualna i opóźnienie w rozwoju. Skala Oceny Zachowań Autystycznych”

Jacek J. Błeszyński

Wydawnictwo Harmonia

Książka, która dokładnie definiuje, czym jest, a czym nie jest zaburzenie autystyczne. Autor, opierając się na najnowszych klasyfikacjach zaburzeń, doniesieniach z literatury przedmiotu oraz własnych badaniach, charakteryzuje autyzm, różnicując go od innych deficytów rozwoju oraz takich zaburzeń, jak zespół Aspergera, Retta czy zespół Krzywego Chromosomu X. Dzięki zawartym w książce opisom cech autyzmu oraz zaproponowanej przez autora Skali Oceny Zaburzeń Autystycznych możliwa jest właściwa diagnoza tego zaburzenia oraz zaplanowanie potrzebnej danemu dziecku terapii. Warto podkreślić jest także podejście prezentowane przez Jacka Błeszyńskiego, który postuluje głęboko humanistyczne rozumienie autyzmu, będące jednocześnie rozumieniem człowieka i podkreśleniem jego potencjału.

„Jak pracować z dzieckiem z zespołem Aspergera w domu i szkole. Poradnik dla rodziców i nauczycieli”

Joanna Chromik-Kovacs, Wydawnictwo Harmonia

Na podstawie doświadczeń zdobytych podczas kilkunastoletniej pracy terapeutycznej z dziećmi z zespołem Aspergera, ich rodzicami i nauczycielami autorki poradnika – psycholożki specjalizujące się w diagnozie i terapii dzieci oraz młodzieży z zaburzeniami rozwojowymi – opracowały zbiór sposobów radzenia sobie z trudnościami, które towarzyszą osobom dotkniętym tym zaburzeniem w sytuacjach społecznych.

W książce można znaleźć:

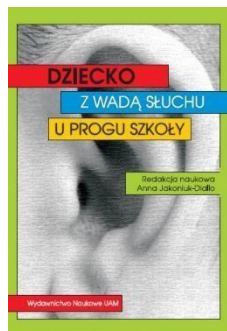
- dokładne opisy objawów zespołu Aspergera,
- przykłady zachowań, które możesz zaobserwować u swojego podopiecznego,
- praktyczne wskazówki, jak radzić sobie w sytuacjach trudnych dla dziecka,
- liczne przykłady historyjek społecznych,
- szczegółowo rozpisane zasady popularnych gier i zabaw i inne porady przydatne w pracy z dzieckiem z zespołem Aspergera.

Wada słuchu

Ewa Domagała Zyśk, Katarzyna Karpińska-Szaj: Uczeń z wadą słuchu w szkole ogólnodostępnej, podstawy metodyki nauczania języków obcych, Wydawnictwo Impuls

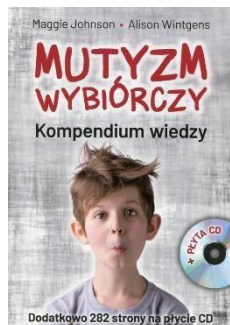
Książka składa się z trzech części. Pierwsza poświęcona jest określeniu specyfiki deficytów słuchu i możliwości komunikowania się z uczniem słabosłyszącym i niesłyszącym. Druga część to podstawy metodyki nauczania języków obcych zawierające krótki opis głównych założeń nauki języka obcego przez uczniów słabosłyszących i niesłyszących oraz wskazówki organizowania procesu uczenia się/nauczania, doboru materiałów dydaktycznych i sposobów oceniania postępów. Trzecia część zawiera natomiast informacje najbliższe życiu, pojawiają się w niej bowiem osobiste doświadczenia niesłyszących studentów, którzy opisują swoje uczniowskie przeżycia już z perspektywy czasu. Część tę zamieszczamy zamiast wniosków wieńczących zwykle opracowania teoretyczno-praktyczne. Z pewnością wyrazi ona dobitniej nie tylko trudności, ale także (a może przede wszystkim) sukcesy osób niesłyszących, które uczyły się/uczą się języków obcych.

Anna Jakoniuk-Diallo: Dziecko z wadą słuchu u progu szkoły, Wydawnictwo Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Książka powstała z myślą o rodzicach, specjalistach oraz studentach, którym bliska jest problematyka wspomagania rozwoju dzieci nie(do)słyszących. W działania na rzecz wyżej wymienionych osób zaangażowane są same Autorki, które łączą swoją pracę naukową z działalnością diagnostyczną i terapeutyczną w odniesieniu do dzieci z wadą słuchu. Monografia jest wynikiem namysłu nad warunkami ułatwiającymi adaptację szkolną dzieci nie(do)słyszących. W poszczególnych tekstach pojawiają się odpowiedzi na pytania: Jak przygotować dziecko z wadą słuchu poprzez edukację przedszkolną do przekroczenia progu szkoły? W jaki sposób oceniać gotowość szkolną dziecka nie(do)słyszącego? Jak wspierać dziecko z wadą słuchu, uczęszczające do szkoły, by czuło się w niej szczęśliwe i odnosiło sukcesy?

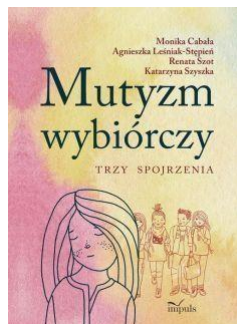
Mutyzm wybiórczy

Maggie Johnson, Alison Wintgens: Mutyzm wybiórczy. Kompendium wiedzy, Wydawnictwo Harmonia

Publikacja stanowi kompendium wiedzy na temat mutyzmu wybiórczego, stworzone dla szerokiego kręgu odbiorców, w tym nauczycieli, psychologów klinicznych i wychowawczych, terapeutów mowy i języka (logopedów), psychiatrów dziecięcych i – co ważne – dla rodziców oraz młodzieży i osób dorosłych żyjących z mutyzmem wybiórczym. Do książki dołączono gotowe materiały do

wykorzystania w pracy z dzieckiem, które można drukować i kopiować. Mutyzm wybiórczy wywiera ogromny wpływ również na osoby z otoczenia dziecka, zwłaszcza na jego rodziców i nauczycieli. Z definicji zaburza on normalny proces interakcji, wytrąca z równowagi czy wręcz wywołuje poczucie zagrożenia, gdy próby ośmielenia dziecka są ewidentnie odrzucane. Z naszego doświadczenia wynika, że osoby, które stykają się z mutyzmem po raz pierwszy, nawet znając ogólne zasady postępowania, rzadko dysponują wystarczającą wiedzą, by poczuć się pewnie, odpowiednio postępować z dzieckiem czy wprowadzać w życie program terapeutyczny. Tymczasem im wcześniej zajmiemy się problemem, tym lepiej dla wszystkich zainteresowanych.

Praca zbiorowa - Monika Cabała, Agnieszka Leśniak-Stępień, Renata Szot, Katarzyna Szyszka: Mutyzm wybiórczy. Trzy spojrzenia, Wydawnictwo Impuls

Problematyka komunikacji i mowy (zarówno elementów werbalnych, jak i niewerbalnych) w kontekście ich istoty, rozwoju, doskonalenia, mechanizmów funkcjonowania stanowi ważny i niewątpliwie aktualny problem wielu dyscyplin wiedzy o człowieku, szczególnie logopedii i pedagogiki specjalnej. Istniejące powiązania pomiędzy rozwojem komunikacji i rozwojem psychoemocjonalnym, społecznym, sukcesem edukacyjnym w czasie kształcenia instytucjonalnego, a także samorealizacją czy autonomią osobową w sytuacji dziecka z mutyzmem są niezwykle istotne nie tylko w wymiarze teoretycznym, lecz także praktycznym. Książka ta może posłużyć jako praktyczna pomoc dla wszystkich osób zajmujących się mutyzmem: nauczycieli, pedagogów, logopedów, a także rodziców dzieci z mutyzmem. Przybliży tematykę trudności komunikacyjnych dzieci z mutyzmem oraz możliwości organizacji i realizacji specjalistycznego wsparcia logopedycznego, medycznego, psychopedagogicznego dla dzieci z tym zaburzeniem.

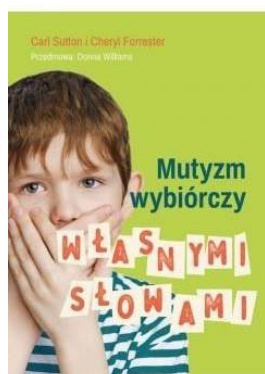

Maria Bystrzanowska, Ewelina Bystrzanowska: Mutyzm wybiórczy. Skuteczne metody terapii, Wydawnictwo Impuls

Po niespełna dwóch latach od wydania książki pt. Mutyzm wybiórczy - poradnik dla rodziców, nauczycieli i specjalistów, która spotkała się z bardzo pozytywnym przyjęciem, zarówno wśród rodziców, jak również wśród nauczycieli i specjalistów, Maria Bystrzanowska, tym razem wspólnie z córką Eweliną Bystrzanowską - psychologiem o specjalności klinicznej, przystąpiły do opracowania nowej książki z zakresu mutyzmu

wybiórczego (MW). Książkę tę można z jednej strony potraktować jako kontynuację ww. poradnika, z drugiej zaś może ona stanowić całkiem odrębną całość.

Do jej napisania zaproszone zostało szersze grono osób: praktyków pracujących na co dzień z dziećmi z mutyzmem wybiórczym (psychologów, logopedów, pedagogów i nauczycieli), a także rodziców dzieci z MW oraz osoby dorosłe, które już w dzieciństwie miały objawy tego zaburzenia i nie otrzymały właściwej pomocy. Zamiarem autorek było, aby powstała publikacja wszechstronnie opisująca to coraz powszechniej diagnozowane zaburzenie lękowe, w szczególności skuteczne sposoby jego terapii, co ważne, z uwzględnieniem realiów i specyfiki polskiego systemu oświaty. specjalistów (psychologów, logopedów i pedagogów), a także nauczycieli oraz rodziców dzieci z mutyzmem wybiórczym.

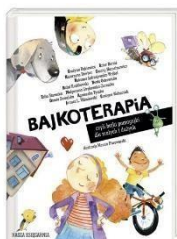

Carl Sutton, Cheryl Forrester: Mutyzm wybiórczy. Własnymi słowami, Wydawnictwo Linia

Mutyzm wybiórczy. Własnymi słowami to wyjątkowo cenna pozycja. Autorzy omawiają nie tylko kryteria formalne, lecz także złożoność objawów mutyzmu wybiórczego. Książka obfituje w przykłady sytuacji nasilających te objawy. Carl Sutton i Cheryl Forrester pokazują, jak dzieci i młodzież z mutyzmem przeżywają doświadczenie lęku, nękania, wstydu i poczucia odmienności.

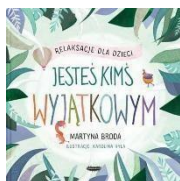
Wydaje mi się, że dla rodziców, wychowawców i terapeutów mających do czynienia ze współczesnym systemem edukacyjnym, tak bardzo skoncentrowanym na wynikach i pomijającym emocjonalność uczniów, będzie to szczególnie ważna lektura.

Wsparcie emocjonalne:

Bajkoteria, czyli bajki pomagajki dla małych i dużych. Opracowanie zbiorowe Wyd. Nasza Księgarnia

"Bajkoteria" to antologia pięknych i mądrych bajek dla dzieci, poradnik dla rodziców, a przede wszystkim świetny sposób na wspólne spędzenie czasu! Bajki-pomagajki to niezwykle historie, które wspierają i dają poczucie bezpieczeństwa, zawierają wiele praktycznych wskazówek, opowiadają mądrze o świecie dziecięcych emocji i konkretnych problemach, z którymi dzieci się borykają. Młodzi i najmłodszy czytelnicy (w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym) mogą utożsamić się z bohaterem i przeżyć z nim daną historię, a także dowiedzieć, jak zachować się w wielu ważnych sytuacjach. W drugim, poszerzonym i poprawionym, wydaniu bajkom towarzyszą wskazówki i komentarze eksperta od bajkoterii – Katarzyny Klimowicz, będą dla rodziców, opiekunów i dzieci pomocą, inspiracją do rozmowy, zabawy czy przede wszystkim wspólnego zastanowienia się nad takimi tematami jak: inność, spotkanie z nieznanym, bezpieczeństwo nad wodą, zgubienie się, brak wiary w siebie, rywalizacja z rodzeństwem, bezpieczeństwo w domu.

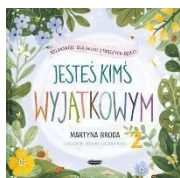

Martyna Broda „ Jesteś kimś wyjątkowym cz. 1 i 2 ” Wydawnictwo Mamania

Część 1 - grupa wiekowa: przedszkolak (3-6 lat), wiek szkolny (6-9 lat)

„Jesteś kimś wyjątkowym. Relaksacje dla dzieci” to zbiór pięknie zilustrowanych historii umożliwiających dzieciom wejście w stan głębokiego relaksu, wraz z instrukcją przeprowadzania relaksacji i propozycjami ich modyfikacji w zależności od indywidualnych potrzeb.

Przy dłuższym stosowaniu wzmocnią koncentrację uwagi, rozwiną wyobraźnię, zredukują lęki i poprawią relacje w grupie i w domu. Będą inspiracją do ćwiczenia wyobraźni, tworzenia własnych scenariuszy i tym samym wspaniałej zabawy. Czerpiąc to, co najlepsze, z praktyk medytacyjnych, pozytywnych afirmacji, wizualizacji i pracy z oddechem, autorka wprowadza małych i dużych czytelników w bajkowy, bezpieczny i błogi świat niczym nieskrępowanej wyobraźni. Wystarczy zacząć od paru spokojnych, głębokich oddechów...

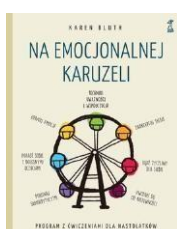
Część 2 - dla (nieco) starszych dzieci

Ta książka to nie tylko sposób na ćwiczenie relaksacji i wizualizacji, ale również narzędzie do pracy z dziećmi i punkt wyjścia do ciekawych dyskusji i refleksji opartych na ich doświadczeniach i przeżyciach.

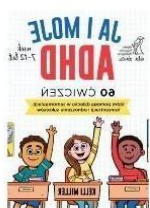
**Teresa Blanch, Anna Gasol „Wielka Księga Wartości”
wyd. Nasza Księgarnia 2021**

Wielka księga wartości. Opowiadania o szczerości, tolerancji i innych ważnych sprawach - to szesnaście niezwykłych opowieści, dzięki którym nauczymy się stawiać czoła trudnym sytuacjom i szukać ich rozwiązania. Dowiemy się, na czym polegają tolerancja, uprzejmość, solidarność, szczerość oraz empatia i jakie mają znaczenie w życiu każdego człowieka. Odkryjemy też, jak ważne jest akceptowanie siebie. Przepięknie zilustrowana „Wielka księga wartości” pomoże również dorosłym, którzy chcieliby w przystępny sposób opowiedzieć dzieciom, czym kierować się w życiu.

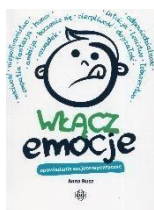
**Karen Bluth „ NA EMOCJONALNEJ KARUZELI. Jak pokonać samokrytycyzm, opanować emocje i zaakceptować siebie dzięki technikom uważności i współczucia ”
Wydawnictwo: GWP Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne**

Program z ćwiczeniami dla nastolatków. Witamy w świecie dorostania. To trudny, burzliwy i często bolesny okres w życiu. Na podstawie badań wiemy też, że samowspółczucie jest umiejętnością, której można się nauczyć. Być może to określenie brzmi obco lub dziwnie, ale w gruncie rzeczy chodzi o to, by sprostać wyzwaniom okresu dorostania z odwagą, siłą i życzliwością. By lepiej radzić sobie z problemami, stresorami, obawami.

**Kelli Miller „Ja i moje ADHD. 60 ćwiczeń, które pomogą dziecku w samoregulacji, koncentracji i odnoszeniu sukcesów”
Wydawnictwo: GWP Elżbieta Zubrzycka**

Książka Kelli Miller (dla dzieci w wieku 7-12 lat) pomoże zarówno rodzicom, jak i terapeutom rozmawiać z dzieckiem o ADHD i wspierać je. Jest niczym zbiór przepisów terapeutycznych, który można potraktować jako całociowy program, ale także jako źródło, do którego wraca się wielokrotnie w razie potrzeby. Autorka opisuje wiele pomysłów do pracy nad samooceną, nad lubieniem i akceptowaniem siebie. Nad dostrzeżeniem, że każdy z nas jest wyjątkowy, wiele potrafi, ma umiejętności, które warto rozwijać. Nad rozpoznaniem swoich problemów z koncentracją, nadruchliwością czy nadmierną impulsywnością. Podpowiada też, jak sobie radzić z tymi problemami.

Anna Busz „ Włącz emocje ” wyd. Harmonia 2019

Książka stanowi pomoc w procesie kształtowania inteligencji emocjonalnej. Zawarte w niej opowiadania ułatwią dzieciom rozpoznawanie, zrozumienie i nazywanie emocji własnych, jak również innych osób. Wyzwolą chęć swobodnego wypowiedzenia swoich myśli oraz prawidłowego nawiązywania i podtrzymywania kontaktów międzyludzkich. Ponadto wyjaśnią, w jaki sposób można radzić sobie w sytuacjach trudnych oraz jak reagować w momentach słabości.

Cykl książek Zdążyć z pomocą obejmuje trzy pozycje: (1) Zdążyć z pomocą. Przedszkole w sytuacji trudnej. (2) Zdążyć z pomocą. Szkoła w sytuacji trudnej. (3) Zdążyć z pomocą. Rodzina w sytuacji trudnej. Poszczególne rozdziały w książkach napisane zostały przez specjalistów w danej dziedzinie, którzy – oprócz teorii – zajmują się również określonym problemem w praktyce.

„Przedszkole w sytuacji trudnej. Zdążyć z pomocą

Red. nauk. Beata Szurowska

Książka przedstawia problemy związane z rozwojem i wychowaniem małego dziecka oraz sytuacje trudne, z którymi może spotkać się nauczyciel w przedszkolu, m.in.: nieśmiałość i lęk dziecka, niejadki, rozwód rodziców, niepowodzenia w nauce matematyki, zaburzenia emocjonalne i nerwicowe, przemoc w rodzinie, dziecko z zespołem Downa. Książka przeznaczona jest dla nauczycieli małych dzieci oraz dla rodziców. Czytelnicy znajdą w niej: ♠teoretyczne podstawy dotyczące omawianych problemów, ♠praktyczne rady i wskazówki metodyczne, ♠przykłady zabaw, utworów i ćwiczeń, które można wykorzystać do pracy z dzieckiem w wieku przedszkolnym.

„Szkoła w sytuacji trudnej. Zdążyć z pomocą”.

Red. nauk. Beata Szurowska

W publikacji przedstawione zostały zagrożenia współczesnego świata, sytuacje trudne, problemy wychowawcze w perspektywie szkoły oraz wskazówki, jak sobie z nimi radzić i jak pomóc dzieciom. Książka przedstawia problemy związane z rozwojem i wychowaniem zarówno małych, jak i starszych uczniów oraz sytuacje trudne, z którymi może spotkać się nauczyciel w szkole, tj.: ♠wagary, niepowodzenia szkolne, niechęć do nauki; ♠rozstanie rodziców; ♠trudności w uczeniu się czytania i pisanie; ♠przyczyny niepowodzeń w nauce matematyki; ♠szkoła wobec objawów niedostosowania społecznego; ♠zagrożenia cyberprzestrzeni; ♠szkoła a rozwój ucznia zdolnego; ♠uczeń z niepełnosprawnością (niesłyszący, słabo słyszający, niewidomy). Wskazówki, pomoce dydaktyczne pomogą nauczycielom zrozumieć problem, będą podpowiedzią przed spotkaniem z rodzicami.

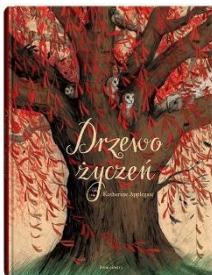
Rodzina w sytuacji trudnej Zdążyć z pomocą (Część 1 i Część 2)

Red. nauk. Beata Szurowska

W pierwszej części przedstawione zostały najczęściej spotykane problemy i sytuacje trudne, z którymi mogą się spotkać rodzice zarówno w domu, jak i w przedszkolu czy szkole, m.in.: ♠pojawienie się rodzeństwa, ♠separacja i rozwód, ♠dziecko zdolne, ♠choroba przewlekła, ♠śmierć i żałoba w rodzinie, ♠zagrożenia i pierwsza pomoc, ♠bieda i ubóstwo.

W drugiej części omówione zostały problemy, z którymi mogą się spotkać rodzice wychowujący dzieci starsze i nastoletnie, m.in. takie jak: ♠zaburzenia odżywiania, ♠alkoholizm, ♠uzależnienia od narkotyków, ♠zagrożenia związane z funkcjonowaniem w świecie mediów. Czytelnik znajdzie również rady i wskazówki metodyczne dotyczące wychowania dzieci ze specjalnymi potrzebami, np. dzieci z zespołem Downa, ADHD, niewidome czy niesłyszące.

„Drzewo życzeń”

Katherine Applegate, tłumaczenie: Małgorzata Glasenapp

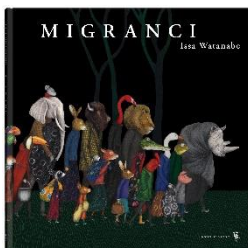
Zabawna, głęboka i ciepła historia o inności i tolerancji, opowiedziana z zaskakującej perspektywy. Może drzewa nie umieją żartować, ale bez wątpienia potrafią opowiadać historie. Tę opowiada pewien dwustuletni dąb. Ma na imię Dąb i jest drzewem życzeń – co roku ludzie ozdabiają go skrawkami papieru, szmatkami, czasem nawet skarpetkami. Każda taka ozdoba to czyjeś marzenie. Razem ze swoją przyjaciółką wroną Bongo i innymi zwierzętami, które żyją w jego dziuplach i gałęziach, Dąb czuwa nad okolicą. Mogłoby się wydawać, że nic już go nie zaskoczy. Ale pewnego dnia do jednego z domów przy jego ulicy wprowadza się rodzina z zagranicy. Nie wszyscy życzliwie ją witają. Wkrótce wydarza się coś, co sprawi, że Dąb złamie najważniejszą zasadę wszystkich roślin i zwierząt i... przemówi do ludzi. „Drzewo życzeń” znalazło się na liście bestsellerów „New York Timesa” i Amazona (w kategorii „Dziecięce książki o tolerancji”), ukazało się w już ponad 20 wersjach językowych i doczekało się entuzjastycznych recenzji w wiodących czasopismach na całym świecie.

„Co robią uczucia?” Tina Oziewicz

Wydawnictwo Dwie Siostry 2020

Dowcipna i pełna ciepła książka o tym, co dzieje się w świecie uczuć (i nie tylko). Radość, duma, zachwyt, złość, niepokój, lęk... Wszyscy znamy te uczucia – i wiele innych. Ale czy wiemy, co robią, kiedy je czujemy? Teraz w końcu możemy to zobaczyć. Ta niezwykła książka to zaproszenie dla dzieci i rodziców do rozmów i rozmyślań o tym, co kryje się w każdym z nas. Lapidarny poetycki tekst Tyny Oziewicz w połączeniu z dowcipnymi ilustracjami Aleksandry Zajęc wzrusza i działa na wyobraźnię.

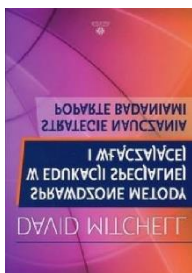

„Migranci” Lissa Watanabe

Wydawnictwo Dwie Siostry 2022

Zapierająca dech w piersiach książka obrazkowa bez słów. O migrantach, ich dramatycznej podróży oraz determinacji, nadziei i stracie. Jest ich wielu. Żyrafa, niedźwiedź, lis, słoń, tukan, flaming, kaczka, lew, zając, kogut, osioł, nosorożec...

Każdy inny. Każdy z tobołkiem lub walizką. Zostawiają za sobą martwy, bezlistny las i ruszają w drogę. Przed nimi długa, trudna podróż, w której towarzyszyć im będą nadzieja i strach, determinacja i zmęczenie, ból i troska o słabszych. Będą przekraczać granice, dokonywać poświęceń, tracić bliskich. Nie wszyscy dotrą do celu. W jaki sposób zakończy się ich wędrówka? „Migranci” opowiadają poruszającą historię, która rozgrywa się dziś w wielu miejscach świata. Zapierające dech w piersiach ilustracje oparte na kontraście żywych kolorów i głębokiej czerni okazują się bardziej wymowne niż tysiąc słów. Ukazując podróż ucziłowiczonych zwierząt, nadają obrazom migracji znanym z mediów uniwersalny wymiar i wielką siłę wyrazu.

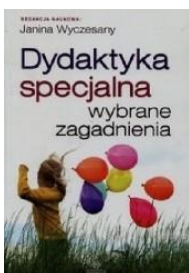

„Sprawdzone metody w edukacji specjalnej włączającej”

David Mitchell,

Wydawnictwo: Grupa Wydawnicza Harmonia 2022

Nauczyciele na całym świecie poszukują skutecznych metod nauczania, również w klasach integracyjnych. Ta unikalna pozycja jest nieocenionym źródłem informacji dla pedagogów, którzy mogą nie mieć czasu lub chęci na zajmowanie się badaniami teoretycznymi, ale którzy chcieliby mieć pewność, że stosowane przez nich strategie nauczania są najskuteczniejszymi i najnowocześniejszymi dostępnymi metodami. Każda z dwudziestu siedmiu strategii opisanych w tej książce oparta jest na solidnych podstawach badawczych i sprawdzonych teoriach, posiada jasne wskazówki dotyczące implementacji i uzupełniona jest w stosownych przypadkach o ostrzeżenia. Ujęte zostały jedynie te studia, które mają w sobie autentyczny potencjał poprawy strategii stosowanych przez nauczycieli i które faktycznie mogą ułatwić naukę oraz uzyskiwanie dobrych efektów społecznych dla wszystkich uczniów w szkole. Niniejsza publikacja jest podstawową lekturą dla każdego, kto interesuje się - zawodowo lub teoretycznie - udokumentowanymi strategiami nauczania dzieci ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi - niezależnie, czy jest to student pedagogiki, czy wykwalifikowany nauczyciel, szkoleniowiec, psycholog edukacyjny, koordynator do spraw edukacji specjalnej, konsultant czy badacz.

„Dydaktyka specjalna. Wybrane zagadnienia”

Janina Wyczesany

Wydawnictwo: Grupa Wydawnicza Harmonia 2022

Zebrane w tomie rozprawy dotyczą kilku problemów dydaktyki specjalnej najbardziej aktualnych i ważnych w tej dziedzinie wiedzy. Rozprawy te są próbą odpowiedzi na pytania nurtujące studentów, pedagogów specjalnych i terapeutów na co dzień pracujących z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Oto niektóre z poruszanych w publikacji zagadnień:

- Jaki jest związek dydaktyki ogólnej z dydaktyką specjalną?
- Czym charakteryzuje się dorobek dydaktyki specjalnej?
- Jakie są możliwości i sposoby wdrażania nowych metod kształcenia?
- Jaki jest charakter i jakie są przyczyny zmian zachodzących w dydaktyce specjalnej?

„Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna, dostosowanie wymagań”

Kazimierz Słupek, Wydawnictwo Harmonia 2018

Książka ta adresowana jest do nauczycieli i specjalistów chcących uporządkować swoją wiedzę na temat specyfiki funkcjonowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, form i metod pracy pozwalających zindywidualizować wobec nich wymagania, a także procedur udzielania im pomocy psychologiczno-pedagogicznej i możliwości formalnych, jakie stwarza system oświatowy dla wyrównywania szans edukacyjnych. Dodatkowo książka zawiera propozycję arkuszy służących opracowaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia i indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego (IPET) dla dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

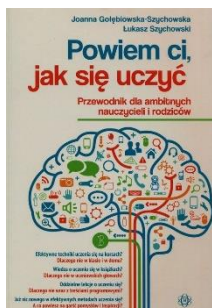

„Problemy wychowawcze w pracy z uczniami niepełnosprawnymi intelektualnie. Teoria i praktyczne zastosowania dla szkół ogólnodostępnych i specjalnych”

Wydawnictwo Harmonia 2017

Książka przygotowana przez niemiecki Państwowy Instytut Jakości Pracy Szkół i Badań nad Kształceniem (Staatsinstitut für Schulqualität und Bildungsforschung). Dla jej autorów najważniejszy był następujący pogląd: każde dziecko, każdy młody człowiek, niezależnie od potrzeb w zakresie wspierania rozwoju intelektualnego i ewentualnie zapotrzebowania w obszarze rozwoju emocjonalnego i społecznego, ma prawo do odpowiedniego kształcenia szkolnego. W publikacji przedstawiono szanse i ograniczenia diagnostyki psychiatrycznej oraz podejść terapeutycznych stosowanych w przypadku uczniów z zapotrzebowaniem na wspieranie w zakresie rozwoju umysłowego, zwrócono także uwagę na korzyści płynące z wymienionych

działań dla szkoły i prowadzonych zajęć lekcyjnych. Wybrane postaci zachowań zwracających uwagę przedstawiono w czytelnej formie tabeli – wraz z próbą ich wyjaśnienia i podaniem możliwości działania. Czytelnik może zapoznać się z koncepcjami „pozytywnego wspierania zachowania”, metodą TEACCH oraz terapią rozwoju/pedagogiką rozwoju (ETEP), a także skorzystać z konkretnych podpowiedzi, jak prowadzić zajęcia lekcyjne i jak organizować naukę i pobyt dziecka w szkole.

„Powiem ci, jak się uczyć” Gołębiowska-Szychowska Joanna, Szychowski Łukasz, Wydawnictwo Harmonia 2015

Książka jest odpowiedzią na potrzeby rodziców zatroskanych o rozwój swoich dzieci oraz nauczycieli, trenerów i wychowawców, którzy czują chęć wzbogacenia swojego warsztatu o narzędzia pomagające uczniom w nauce i czekają na inspirujące pomysły oraz przykładowe materiały do pracy. Autorzy przekazują w książce dotychczas zebrane doświadczenie i wiedzę o tym, jak w swojej codziennej pracy z dziećmi "przemycać" zasady i metody uczenia się. Wszystkie proponowane w publikacji techniki mogą być stosowane w szkole i w domu przez osoby, które nie muszą mieć do tego specjalnych uprawnień. Wystarczy pozytywne nastawienie i poczucie humoru, które pozwala dzieciom się odblokować, a dzięki temu pełniej wykorzystać własne możliwości. W poszczególnych rozdziałach publikacji czytelnik znajdzie: wskazówki i założenia metodyczne dotyczące wprowadzania zasad i metod uczenia się w codzienną praktykę szkolną i domową; niezbędną wiedzę ("w pigułce") o uczeniu się; podstawowe informacje o stylach uczenia się; przykładowe ćwiczenia i pomoce, które będą przydatne podczas wprowadzania technik uczenia się.

„Specyficzne trudności w uczeniu się. Niezbędnik nauczyciela” Diana Hudson, Wydawnictwo Harmonia 2019

Opinia Louise Green, specjalistki z dziedziny specyficznych trudności: "Książka Diany Hudson, z jej praktycznym i zdroworozsądkowym podejściem do specyficznych trudności w uczeniu się, idealnie się nadaje dla zabieganych i przepracowanych nauczycieli szkolnych, pomagając im zrozumieć potrzeby uczniów z problemami oraz znaleźć skuteczne strategie, dzięki którym wszystkie dzieci mogą realizować swój potencjał w nauce." Opinia Alison Thompson, założycielki ADHD Kids: „Bogaty zbiór praktycznych wskazówek, pomagających wspierać dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Autorka wyjaśnia naturę tych problemów, ich wpływ na uczenie się i przedstawia proste strategie radzenia sobie z nimi. Książka Diany Hudson powinna być lekturą obowiązkową dla wszystkich nauczycieli i może być równie przydatna dla rodziców."